

EDUKACYJNE PROGRAMY UNII EUROPEJSKIEJ DLA STUDENTÓW ORAZ PEDAGOGÓW

Po publikacji w pierwszym numerze „Naszego Głosu w Europie” informatora o stażach w instytucjach europejskich, przedstawiamy kolejny, poświęcony wybranym programom Unii Europejskiej w dziedzinie edukacji, adresowany do studentów oraz pedagogów.

I. SOCRATES

Cele Programu Socrates:

- Poprawa jakości kształcenia oraz wzbogacenie ofert edukacyjnych różnego typu szkół i placówek oświatowych;
- Promowanie europejskiego wymiaru w edukacji;
- Wdrażanie idei uczenia się przez całe życie;
- Rozwijania poszanowania wielokulturowości Europy jako jednej z najważniejszych zasad aktywnego obywatelstwa;
- Promowanie równych szans dla kobiet i mężczyzn oraz osób defaworyzowanych i najsłabiej uprzywilejowanych grup społecznych;
- Wdrażanie nowoczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej do edukacji;
- Promowanie nauki języków obcych.

Program adresowany jest do wszystkich odbiorców w sektorze edukacji.

W niniejszym informatorze wybrane zostały programy kierowane głównie do studentów, nauczycieli czynnych zawodowo (w tym nauczycieli akademickich) oraz kadry kierowniczej placówek edukacyjnych.

W programie Socrates realizowane są:

Akcje zdecentralizowane

– zarządzane przez Agencję Narodową tj. Fundację Rozwoju Systemu Edukacji,

ul. Mokotowska 43, 00-551 Warszawa
www.socrates.org.pl

Akcje scentralizowane

– zarządzane bezpośrednio przez Komisję Europejską

Warunki udziału, formularze wniosków oraz dodatkowe informacje są dostępne na stronie internetowej programu Socrates www.socrates.org.pl/socrates2.php

Cele i działania programu realizuje się poprzez osiem różnych Akcji. Każda Akcja dotyczy odmiennych obszarów działalności edukacyjnej i posiada odrębną nazwę.

Akcja 1. COMENIUS – Edukacja szkolna

Comenius 2 – Szkolenie kadry edukacyjnej

Akcja Comenius 2.1

– europejskie projekty współpracy dotyczące szkolenia kadry
– akcja scentralizowana

Europejskie projekty współpracy w zakresie szkolenia kadry edukacyjnej realizowane są przez grupy partnerskie, które składają się z uprawnionych organizacji oświatowych wywodzących się z co najmniej trzech uczestniczących w Programie Socrates krajów, przy czym co najmniej jednym z tych krajów musi być Państwo Członkowskie UE.

Efektom każdego projektu powinien być konkretny „produkt edukacyjny” – np. program nauczania, kurs doskonalenia zawodowego

dla nauczycieli, opracowanie nowoczesnej metodyki lub strategii nauczania.

Akcja Comenius 2.2

– indywidualne granty dla studentów i kadry edukacyjnej
– akcja zdecentralizowana

Akcja Comenius 2.2 a

– wymiana studentów kierunków pedagogicznych

Cel akcji	Umożliwienie studentom wydziałów pedagogicznych udziału w wymianie trwającej od 1 do 10 tygodni
Uprawnione instytucje	Uczelnie realizujące projekty centralne 2.1 pod warunkiem, że wymiana została ujęta w projekcie Comenius 2.1 zaakceptowanym przez Komisję Europejską
Miejsce składania wniosków	Uczelnie przesyłają wniosek, z zaznaczeniem na kopercie „Comenius 2.2 a” na adres Agencji Narodowej

Akcja Comenius 2.2.b

– asystentura językowa

Cel akcji	Umożliwienie studentom wyjazdu na praktykę pedagogiczno-zawodową (asystenturę językową) za granicę lub przyjęcie asystenta językowego z zagranicy przez polskie instytucje
Czas trwania asystentury	Od 3 do 8 miesięcy, podczas roku szkolnego
Osoby uprawnione do ubiegania się o asystenturę językową	Studenci i czynni zawodowo nauczyciele studiujący w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych w Nauczycielskich Kolegiach Językowych i na wydziałach neofilologicznych uczelni
Miejsce składania wniosków	Studenci ubiegający się o asystenturę językową składają wnioski (3 egz.) w swojej uczelni macierzystej. Uczelnią, po wyborze kandydata przesyła ich wnioski z zaznaczeniem na kopercie „Comenius 2.2.b” wraz z rekomendacją od dyrektora lub dziekana do Agencji Narodowej
Termin składania wniosków	Uczelnie składają wniosek do 1 marca każdego roku (dotyczy osób ubiegających się o asystenturę językową)
Instytucje uprawnione do przyjęcia asystenta językowego	Publiczne i niepubliczne placówki edukacyjne, z wyjątkiem szkół wyższych
Termin składania wniosków	1 lutego każdego roku (dla instytucji ubiegających się o przyjęcie asystenta)
Miejsce składania wniosków	Instytucje zamierzające gościć asystentów językowych składają wnioski (3 egz.) do koordynatorów wojewódzkich programu Socrates w Kuratoriach Oświaty. Kuratoria wysyłają wnioski wraz z rekomendacją do Agencji Narodowej, z zaznaczeniem na kopercie „Comenius 2.2.b”

Akcja Comenius 2.2.c

– doskonalenie zawodowe kadry edukacyjnej

Cel akcji	Rozwój zawodowy kadry edukacyjnej poprzez umożliwienie udziału w kursach doskonalenia zawodowego za granicą
Osoby uprawnione	Kadra edukacyjna
Miejsce i termin składania wniosków	Wniosek wraz z rekomendacją od dyrektora szkoły (instytucji) i tymczasową rezerwacją miejsca na kursie składany jest w jednym egzemplarzu, co najmniej 14 tygodni przed terminem rozpoczęcia kursu. Wniosek z zaznaczeniem na kopercie „Comenius 2.2.c” należy przesłać do Agencji Narodowej

Comenius 3 – Sieci tematyczne

– akcja scentralizowana

Cel akcji	Wspieranie europejskiej współpracy w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego kadry edukacyjnej
Uprawnione instytucje	Publiczne i niepubliczne instytucje i organizacje prowadzące kształcenie i/lub doskonalenie zawodowe kadry edukacyjnej, szkoły funkcjonujące w systemie oświaty, inne instytucje i organizacje realizujące statutowo działalność edukacyjną. W projektach Comenius 3 uprawnione są placówki edukacyjne, które realizują lub zrealizowały projekty Comenius 1 lub 2.1

Warunki udziału, formularze wniosków oraz dodatkowe informacje są dostępne na stronach internetowych
www.socrates.org.pl/comenius
http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/comenius/index_en.html
<http://www.socleoyouth.be> – pomoc techniczna

Akcja 2. ERASMUS – Szkolnictwo wyższe

– Mobilność studentów i pracowników uczelni, wprowadzanie ECTS

– akcja zdecentralizowana

– Aplikowanie o Kartę Uczelni Erasmusa

– akcja scentralizowana

Program ten skierowany jest do szkół wyższych zainteresowanych współpracą międzynarodową w obrębie całej Europy. W Polsce prawo uczestnictwa w programie Erasmus mają państwowe i prywatne szkoły wyższe wpisane do rejestru Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu, kształcące studentów na poziomie licencjackim, inżynierskim, magisterskim, doktoranckim i posiadające Kartę Uczelni Erasmusa. Uczelnie, które przystąpiły do Programu Erasmusa umożliwiają swoim studentom odbywanie części studiów za granicą, nauczycielom akademickim – prowadzenie zajęć dydaktycznych w uczelniach zagranicznych, wdrażają system ECTS, zagranicznym studentom umożliwiają studia w polskich uczelniach.

Cel akcji	Podniesienie jakości kształcenia i wzmocnienie wymiaru europejskiego szkolnictwa wyższego
Uprawnione instytucje	Uczelnie posiadające ważną Kartę Uczelni Erasmusa (www.socleoyouth.be)
Typy uprawnionych działań	Wyjazdy studentów, wyjazdy nauczycieli akademickich, organizacja wymiany, wprowadzanie systemu ECTS (możliwość uzyskania dofinansowania na każde z wymienionych działań wymaga spełnienia określonych warunków – szczegóły na stronie Agencji Narodowej)

Termin składania wniosków	Marzec każdego roku. Wniosek składają uczelnie
Miejsce składania wniosków	Wniosek należy przesłać do Agencji Narodowej z zaznaczeniem na kopercie „Erasmus”

Warunki udziału, formularze wniosków oraz dodatkowe informacje są dostępne na stronach internetowych
www.socrates.org.pl/erasmus
http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/erasmus/erasmus_en.html
<http://www.socleoyouth.be> – pomoc techniczna

Akcja 3. GRUNDTVIG – Kształcenie dorosłych

Program ten dąży do poprawy jakości edukacji dorosłych i wspiera inicjatywy oferujące dalsze ścieżki edukacyjne dla osób o niskich kwalifikacjach.

Grundtvig 1 – Międzynarodowe projekty współpracy i kursy szkoleniowe

– akcja scentralizowana

Cel akcji	Projekty zachęcające instytucje i organizacje zajmujące się kształceniem dorosłych od wymiany doświadczeń i sprawdzonych rozwiązań, np. poprzez organizację konferencji i szkoleń, publikację periodyków lub tworzenie stron internetowych, baz danych i forum do dyskusji w sieci
Termin składania wniosków	wstępne propozycje do 1 listopada każdego roku, pełne wersje – 1 marca następnego roku

Grundtvig 2 – Projekty partnerskie dotyczące kształcenia dorosłych

– akcja zdecentralizowana

Cel akcji	Wymiana doświadczeń w zakresie kształcenia dorosłych. Poszukiwanie różnych form działalności edukacyjnej dla określonych grup takich, jak: bezrobotni, osoby niepełnosprawne, mniejszości etniczne, osoby o utrudnionym dostępie do nauki ze względu na czynniki społeczno-ekonomiczne, geograficzne lub inne, grupy zagrożone marginalizacją społeczną
Uprawnione instytucje	Organizacje zajmujące się edukacją dorosłych: placówki kształcenia formalnego oraz nieformalnego, władze lokalne, urzędy pracy, ośrodki badawcze, wydawnictwa, media
Termin składania wniosków	1 marca każdego roku – pełna wersja
Miejsce składania wniosków	Wniosek (2 egz.) z oryginalnymi podpisanymi i pieczęciami należy przesłać do Agencji Narodowej z zaznaczeniem na kopercie „Grundtvig2”

Grundtvig 3 – Wyjazdy szkoleniowe dla kadry placówek kształcenia dorosłych

– akcja zdecentralizowana

Cel akcji	Podnoszenie kwalifikacji kadry placówek edukacji dorosłych poprzez umożliwienie udziału w kursach doskonalenia zawodowego za granicą
-----------	--

Uprawnione osoby	Nauczyciele, edukatorzy, doradcy zawodowi zajmujący się edukacją dorosłych oraz kadra kierownicza instytucji kształcenia dorosłych. Osoby zaangażowane w edukację interkulturową, pracujące z osobami zmieniającymi miejsce pobytu oraz dorosłymi o specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. z osobami niepełnosprawnymi). Osoby pracujące z grupami zagrożonymi marginalizacją
Rodzaje wyjazdów	Wyjazdy na kursy doskonalenia zawodowego w wybranych dziedzinach kształcenia dorosłych oraz zarządzania placówkami kształcenia dorosłych. Udział w konferencjach, seminariach dotyczących kształcenia dorosłych. Wyjazdy szkoleniowe do partnerów zawodowych. Uprawnione wyjazdy – od kilku do kilkunastu dni zależnie od typu wyjazdu
Termin składania wniosków	4 terminy w ciągu roku budżetowego ogłaszane na stronach www.socrates.org.pl/grundtvig
Miejsce składania wniosków	Wniosek (2 egz.) z oryginalnymi podpisami i pieczęciami należy przesłać do Agencji Narodowej z zaznaczeniem na kopercie „Grundtvig 3”

Grundtvig 4 – Sieci grundtviga i seminaria tematyczne – akcja scentralizowana

Cel akcji	Forum do dyskusji i wymiany informacji dotyczących najistotniejszych zagadnień, kształtowania polityki i /lub badań związanych z kształceniem dorosłych. Sieci prowadzą swoje strony internetowe, wydają roczne raporty, informują innych uczestników programu o swoich działaniach i organizują spotkania skupiające wszystkich realizujących projekty, których tematyka pokrywa się z tematem sieci
Termin składania wniosków	wstępne propozycje do 1 listopada każdego roku, pełne wersje – 1 marca następnego roku

Warunki udziału, formularze wniosków oraz dodatkowe informacje są dostępne na stronach internetowych www.socrates.org.pl/grundtvig
http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/grundtvig/home_en.html
<http://www.socleoyouth.be> – pomoc techniczna

Akcja 4. LINGUA – Promowanie nauki języków obcych – akcja scentralizowana

Lingua 1 – promowanie nauki języków obcych

Lingua 2 – opracowywanie materiałów dydaktycznych do nauki języków

Cele akcji	Utrzymanie i rozwój różnorodności językowej w Unii Europejskiej; podniesienie poziomu nauczania i uczenia się języków obcych; zapewnienie szerszego dostępu do różnych form, które umożliwiają „uczenie się języków obcych przez całe życie”, stosownie do potrzeb każdej jednostki
-------------------	---

Termin składania wniosków	1 listopada każdego roku – wersja wstępna i po zaakceptowaniu, 1 marca następnego roku – pełna wersja
Forma i miejsce składania projektu	Wnioski (5 egz.) należy wysłać na adres w Brukseli wskazany w formularzu wniosku. Kopię wniosku należy przesłać do Agencji Narodowej, z zaznaczeniem „Lingua”

Warunki udziału, formularze wniosków oraz dodatkowe informacje są dostępne na stronach internetowych www.socrates.org.pl/lingua
http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/lingua/index_en.html
<http://www.socleoyouth.be> – pomoc techniczna

Akcja 5. MINERVA – Promocja kształcenia na odległość i wdrażania nowoczesnych technologii informacyjnych do edukacji – akcja scentralizowana

Cel akcji	Wspieranie europejskiej współpracy w zakresie kształcenia otwartego i na odległość oraz stosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) w edukacji
Uprawnione instytucje	Organizacje i instytucje wykorzystujące ICT w edukacji i/lub zajmujące się kształceniem otwartym i na odległość oraz nastawione na wdrażanie innowacyjnych rozwiązań do edukacji: dostawcy usług edukacyjnych
Termin składania wniosków	1 listopada każdego roku wersja wstępna i po zaakceptowaniu 1 marca następnego roku pełna wersja projektu
Forma i miejsce składania wniosku	Wnioski (5 egz.) należy wysłać na adres w Brukseli wskazany w formularzu wniosku. Kopię wniosku – do Agencji Narodowej, z zaznaczeniem „Minerva”

Warunki udziału, formularze wniosków oraz dodatkowe informacje są dostępne na stronach internetowych www.socrates.org.pl/minerva
http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/minerva/index_en.html
<http://www.socleoyouth.be> – pomoc techniczna

Akcja 6. ARION – Wizyty studyjne dla kadry kierowniczej w edukacji – akcja zdecentralizowana

Cel akcji	Wymiana informacji i doświadczeń w dziedzinie edukacji
Osoby uprawnione	Dyrektorzy szkół i innych placówek edukacyjnych funkcjonujących w systemie oświaty, szkoleniowcy, pracownicy administracji oświatowej; program nie obejmuje nauczycieli. Wymagana biegła znajomość języka roboczego wizyty

Warunki udziału, formularze wniosków oraz dodatkowe informacje są dostępne na stronach internetowych www.socrates.org.pl/arion
<http://www.socleoyouth.be> – pomoc techniczna

Akcja 7. NARIC

Sieć ośrodków utworzona w celu nawiązania efektywnej, bliższej współpracy między państwami, dotyczącej uznawalności wykształcenia do celów akademickich i wspierania systemu uznawania kwalifikacji do celów zawodowych.

Dodatkowe informacje są dostępne na stronach internetowych
www.socrates.org.pl/socrates2.php www.buwiwm.edu.pl
oraz w: Biurze Uznawalności Wykształcenia
i Wymiany Międzynarodowej
ul. Smolna 13, 00-375 Warszawa
sekretariat: tel.+48 22 826-74-34, fax: +48 22 826-28-23

Akcja 8. EURYDICE

Eurydice jest to Europejska Sieć Informacji o Edukacji. Sieć obejmuje 25 państw członkowskich UE, 3 kraje EFTA/EOG oraz 3 państwa kandydujące do UE.

Dodatkowe informacje są dostępne na stronach internetowych
<http://www.socrates.org.pl/eurydice/index.html>
oraz w: Polskim Biurze Eurydice
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
ul. Mokotowska 43, 00-551 Warszawa
tel. +48 22 622-37-12, fax (22) 622-37-10

II. LEONARDO DA VINCI

Leonardo da Vinci II (2000-2006) jest programem Unii Europejskiej związanym z wdrażaniem polityki Wspólnoty w dziedzinie kształcenia zawodowego. Program ma na celu rozwijanie jakości, innowacyjności i wymiaru europejskiego systemów kształcenia zawodowego poprzez współpracę międzynarodową. Dalekosiężnym celem programu jest dostosowanie systemu kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy w zjednoczonej Europie oraz poprawa sytuacji na rynku pracy w poszczególnych krajach. Będzie to możliwe dzięki bardziej efektywnemu przygotowaniu zawodowemu i stworzeniu lepszych szans zatrudnienia absolwentów szkół różnych typów.

Program jest adresowany do instytucji publicznych oraz prywatnych zaangażowanych w kształcenie i szkolenie zawodowe, są to zwłaszcza:

- Placówki szkolenia zawodowego, centra kształcenia i instytucje szkoleniowe na wszystkich poziomach, w tym szkoły wyższe;
- Ośrodki i instytuty badawcze;
- Przedsiębiorstwa, zwłaszcza małe i średnie (MŚP) i przemysł rzemieślniczy, sektor publiczny lub prywatny, w tym instytucje zaangażowane w szkolenie zawodowe;
- Organizacje zawodowe, w tym izby przemysłu i handlu itp.;
- Organizacje partnerów społecznych;
- Organy i organizacje samorządów lokalnych i regionalnych;
- Organizacje non-profit, organizacje wolontariuszy, organizacje pozarządowe.

Cele programu są następujące:

- Zwiększenie poziomu umiejętności i kompetencji ludzi, w szczególności młodych, uczących się w systemie zasadniczego kształcenia zawodowego;
- Poprawa jakości i dostępności ustawicznego kształcenia i szkolenia zawodowego oraz możliwości zdobywania umiejętności i kwalifikacji przez całe życie;
- Promowanie i poszerzanie udziału kształcenia i szkolenia zawodowego w procesie wdrażania innowacji w sektorze biznesu.

Program składa się z 5 komponentów dotyczących współpracy międzynarodowej:

Projekty wymian i staży

Wspierają międzynarodową mobilność osób biorących udział w szkoleniu zawodowym. Koncentrują się przede wszystkim na organizowaniu szkoleń służących doskonaleniu zawodowemu. Głównym założeniem projektów tego typu jest połączenie teorii z praktyką, a co za tym idzie wzmocnienie więzi między światem edukacji

i pracy. Można uzyskać dofinansowanie staży dla uczniów szkół zawodowych (staże od 3 tygodni do 9 miesięcy), studentów (staże od 3 miesięcy do 12 miesięcy), młodych pracowników i absolwentów (staże od 2 miesięcy do 12 miesięcy) oraz dofinansowanie wymiany doświadczeń dla nauczycieli i szkoleniowców, doradców zawodowych, kierowników działów kadr, organizatorów szkoleń oraz nauczycieli i lektorów języków obcych (czas trwania od 1 do 6 tygodni).

Projekty pilotażowe

Ich celem jest podniesienie jakości kształcenia i szkolenia zawodowego oraz doradztwa zawodowego. Promowane jest głównie tworzenie produktów edukacyjnych wprowadzających innowacyjne metody nauczania z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Specyficzną grupą projektów pilotażowych są tzw. akcje tematyczne podejmujące problematykę szczególnie promowaną przez Unię Europejską. Szczególne wsparcie przewiduje się dla projektów, których celem jest poprawa jakości systemów kształcenia i szkolenia zawodowego, przeciwdziałanie dyskryminacji, zwiększanie świadomości różnic międzykulturowych oraz projektów uwzględniających potrzeby szkoleniowe osób i pracowników przemieszczających się z kraju do kraju.

Projekty językowe

Celem jest promowanie znajomości języków obcych oraz znajomości kultur krajów europejskich. Obejmują one zarówno rozwój metodyki nauczania (w tym także innowacyjne projekty dydaktyczne dostosowane do potrzeb różnych branż) i oceniania postępów w nabywaniu kompetencji językowych jak i procedury badania potrzeb językowych. Podkreśla się znaczenie projektów dotyczących mniej popularnych języków europejskich.

Tworzenie międzynarodowych sieci instytucji

Infrastruktura upowszechniania wiedzy i doświadczeń na poziomie europejskim. Sieci takie powinny realizować trzy zadania: gromadzenie wiedzy w określonym obszarze szkolenia zawodowego na poziomie regionalnym lub branżowym; określenie tendencji i wymagań oraz zwiększenie korzyści z podejmowanych inicjatyw w zakresie szkolenia zawodowego; upowszechnianie wyników prac podejmowanych przez międzynarodowe sieci instytucji w celu promowania innowacyjności oraz współpracy międzynarodowej. Promowane są projekty z udziałem instytucji mających różnorodne doświadczenie zawodowe, np. decydentów politycznych i instytucjonalnych, którzy mogą zagwarantować trwałość danego partnerstwa.

Badania i analizy

Obejmują tworzenie i aktualizację zbiorów, opracowań badawczych i analiz dotyczących zagadnień kształcenia i szkolenia zawodowego, to także projekty, na realizację których można otrzymać dotację w ramach Programu Leonardo da Vinci. Istotne są wszelkiego typu projekty służące szeroko rozumianej wymianie informacji. Ich efektem staną się opracowania pokazujące procesy zmian zachodzących w krajowych systemach kształcenia i szkolenia zawodowego.

Program jest realizowany w Polsce przez Biuro Koordynacji Kształcenia Kadr Fundacji „Fundusz Współpracy”, w którym została powołana Krajowa Agencja Programu Leonardo da Vinci.

Termin składania wniosków:
Projekt wymiany i staży – 10 lutego 2006
Pozostałe projekty – 30 września 2006

Dodatkowe informacje:
Krajowa Agencja Programu LEONARDO DA VINCI
ul. Górnośląska 4A, 00-444 Warszawa
tel: 022/ 6221991, 625 39 37; fax: 022/ 625 28 05
e-mail: bkkk@cofund.org.pl
<http://www.bkkk-cofund.org.pl>
www.leonardo.org.pl

W przygotowaniu materiału wykorzystano informacje udostępnione przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji – Agencję Narodową Programu Socrates w Warszawie.

Informator o programach edukacyjnych dla uczniów szkół podstawowych i średnich w następnym wydaniu „Naszego Głosu w Europie”